

Н. БУРИК

ГУСЕНЯ

КАЗОЧКА-ЖАРТ

Музика Василя Витвицького

ВИДАВНИЦТВО «НАШИМ ДІТЯМ» — ОПДЛ

Накладом Видав. С-ки «Українське Слово»,
Регенсбург 1946
diasporiana.org.ua

Druck: Mittelbayerische Zeitung, Regensburg

Сценка-жарт

ДІЄВІ ОСОБИ:

Оленка, Гусеня, Лис, Іжак.
Ліс, поляна, невеличка калю-
жа, ялиночка. Пробігає Лис.
Видко руду спинку й пухна-
гий хвіст. Потім з'являється
Гусеня. За ним — Оленка,
вимахуючи патичком.

ОЛЕНКА (співає).

Сонце так чудово сяє,
Понад лісом і селом,
Гусеня я доглядаю,
Щоб далеко не зайшло.

Прутік маю я з лозини,
Грізний і гнучкий, що ну!
Вийде звір лихий з дубини —
Вміть побачу, прожену.
(побачивши дітей, що є в залі).

А-а! Добридень вам! Вам десь подобається: йде дів-
чинка й Гусеня пасе. Думаете: «От би й нам отак
попасті». А дозволь вам — так, напевно, пасти не

зумієте... Де вам... Зумієте? Та де? Це Гусеня, скажу вам, великий пустун. Його тільки не доглянь — то відразу в калюжу лізе.

(Гусеня влазить до калюжі).

О, бачите, бачите? (до Гусеняти). Ось тобі, не лізь, куди не треба. Та не іж жаби, ще вдавишся... (Витягла у нього з рота жабу).

Ой, і набридло ж мені його пасти! Аж спати хочу... Ах-ха-ха! (позіхає). Може б вам, діточки, дати його трошки попасті, га? Дати? (Голоси з залі: «Так!», «Дати!»). Ну, так добре! Ти йди сюди (звертається до одного з дітей, що в залі). Візьми мій патичок. Дивись за Гусенятком. Як в калюжу полізе — патичком його. А ви всі (до дітей у залі) дивіться, щоб якийсь звір Гусеня не скопив. Тут якісь звірі бігали? Лис? Ой, любі дивіться, щоб той Лис мое Гусеняtko не скопив. Якби щось трапилось — відразу мене будіть. Кричіть: «Оленко!... «Тільки голосно, бо я так міцно сплю, що й не сказати... (Засипає).

(Гусеня, подивившись на неї, швидко йде до калюжі. Діти його відганяють. Воно патичка слухається. Раптом з'являється Лис, підкрадається до Гусеняти, хоче його скопити. Глядачі кричать. Оленка прокидаеться, відганяє Лиса).

— Пішов геть, рудий! Ач, злодюга! Та не вийде по-твоему... Тут і без мене сторожів багато! (Знов засипає).

ЛІС (вилазить з-за ялинки, плаче, втирається листочком).

Дітоньки, любі, що ж ви за мене не заступилися? Мене Оленка образила, злодюгою назвала... За що? За Гусеня? Неправда, не треба мені того Гусеняти. Хіба ж це Гусеня? Це ж Горобець обципаний... Я таких навіть і не їм. Я тому сюди прийшов, щоб вам одну тайну розповісти. Ой, таку цікаву тайну, що ну! Про цю дівчинку. (Вказує на Оленку). Еге, еге! Сказати, чи ні? Ні, не скажу...

Сказати? Так от: у неї в кошику лежить коробка. А в тій коробці — ще одна коробка. Правда, правда! Ось пошукайте! А що? Бачите! Чи я неправду сказав? В тій меншій коробці вже й сама тайна захована. Цікава — прецікава!

(Поки йде метушня з коробками, Лис схопив Гусенятко й утік. В коробочці лежить лист. Читає його вихованниця, або хтось з дорослих, що є в залі).

ВИХОВНИЦЯ (читає)

Хоч проворна, ти дітворо,
Одурив тебе я скоро,
Гусеня несу у ліс,
Всіх вітаю палко

Лис.

Що ж то, діти? Лис вкрав Гусенятко. Швидче збудіть Оленку. Кричіть всі разом. Голосніше! Ну, й міцно вона спить!

ОЛЕНКА (прокидається). **Що? що? Не чую! Хто вкрав?** **Ой, лишенъко!** (Плаче).

Гусеня мое кохане,
Лихо трапилось погане!
Вкраєш тебе противний Лис,
Занесе далеко в ліс.

Треба думати-тадати,
Як Гусятко відібрати,
Щоб Лисище не радів,
Що смачну печенью з'їв.

(До дітей) Ну й сторожі з вас! Гусеня не допильнували! (До того, що стеріг Гусенятко). Давай сюди патичок! Сідай на місце... Давайте тепер всі думати, що його почати робити. Ви думайте, і я думати буду. (Всі думають). Ну, придумали щось? Я теж! А ви що придумали? Я теж саме — доганяти Лиса. А куди він побіг, хто бачив? Е, погана справа. Треба нам, любі діточки, в помічники лісового звіра кликати. Кого б це, га?

(Діти називають лісових звірят. Оленка їх не хо-

че. Ведмідь дуже страшний, вона його боїться. Вовк — Лисові приятель. Зайця всі кличуть разом, але він не виходить з лісу. Видко — перелякався. Кличуть Іжака, і він з'являється).

ІЖАК. Ох, ох! Хто кричить? Чого мене кликали?

ОЛЕНКА. Та, бачиш, вони мое Гусеня не допильнували. Лис його вкрав.

ІЖАК. А ти ж куди дивилася?

ОЛЕНКА. А я спати на хвилиночку лягла.

ІЖАК. Хо-хо-хо! Сама Гусеня проспала, а тепер дітей лаеш. Ех, ви, чабани! Всі гарні. Но, до побачення!

ОЛЕНКА. Ой, почекай, дядечку Іжаче! Що я у тебе спитаю! Чи не знаєш ти, де Лис мешкає?

ІЖАК. Я? Ще б не знати, коли він в моєму будинку мешкає.

ОЛЕНКА. Як же це так?

ІЖАК. Дуже просто. Мене вигнав, а сам мешкає.

ОЛЕНКА. А ти ж тепер як?

ІЖАК. Погано. Під грибом живу. Він старий, дах пропікає.

ОЛЕНКА. От, бачиш, який він, той Лис. Веди нас до нього. Допоможи Гусеня врятувати.

ІЖАК. Ні, дівчино, не можу! Мені Лиса не подолати!

ОЛЕНКА. Не бійся нічого! Ти ж не один. Дивися скільки нас — повна заля...

ІЖАК. Та всі ви перелякаєтесь, як тільки Лиса побачите. Ні? Ari! Невже ж ні? Ну, то добре — ходімо! Я вам — Гусеня визволю, а ви мені — мешкання звільните.

(Оленка і Іжак йдуть. Світло згасає. Коли знову сцена освітлюється, діти бачать маленький дімочок. На ньому вивіска. Було написано спочатку «Іжак», а потім перечеркнуто й написано «Лис»).

ІЖАК. Стій! Прийшли. Ось і моя хата. Ось і прізвище мое перекреслене. Тут він, розбійник, сидить!

ОЛЕНКА. А Гусеня мое де?

ІЖАК. Мовчи, дівчино, тихше, діточки, слухайте.

ЛИС (співає в хаті).

Жив раз собі Іжак, Іжак,
Що всіх колов отак, отак,
У лісі хатку збудував,
Щасливо проживав.

Прийшов до нього хитрий Лис,
Та й заманив його у ліс,
Хатинку Іжака забрав,
Вигідно проживав.

А раз пішов Лис під село,
Там, де Гуся мале жило,
Гусятко те мерцій спіймав
І так собі співав:

Рости, Гуся, скоріш, скоріш,
Зварю собі куліш, куліш,
Гусятинку спечу, спечу,
Наймся досхочу.

ОЛЕНКА. Так, наче б я йому і дозволила! Ач який!
Жени його, Іжаче, чого дивиця!?

ІЖАК. Легко сказати «жени». А це ж не легка справа.
ОЛЕНКА. Дивися, як нас багато. Ми його хитрощами
виженемо!

ІЖАК. Хитрощами, так хитрощами.

ОЛЕНКА. Ти знаєш, Лис курятину любить. То ти так
зроби (шепоче щось Іжакові на вухо).

ІЖАК. Ха-ха-ха! Це діло! (стукає в двері Лисової
хатки).

ЛИС. Хто там? Мене немає дома.

ІЖАК. Це я, куме! Подаруночок тобі приніс, мирити-
ся хочу.

Лис. Який? Який подаруночок?

ІЖАК. Сто курочок і сто півників.

ЛИС. Та невже? А чом же я нічого не чую?

ОЛЕНКА. Дітоньки, дітоньки, допомагайте, кричіть
по-курячому, співайте, мов півники. Обдурумо
Лиса.

(Діти наслідують голоси курок і півників).

ІЖАК. Досить! Ну, що чув?

ЛІС. Чув, дякую, лиши іх біля хати, я тепер такий наїджений, що нічого їсти не хочу.'

ІЖАК. Ой, хитрий, не виходить!

ОЛЕНКА. Нічого, ти ще спробуй!

ІЖАК. Спробую. (стукає). Куме, а куме.

ЛІС. Спати хочу.

ІЖАК. Я тобі корову привів. Вийди, здій! Чуеш, голос подає?

ОЛЕНКА (до дітей). Мукайте, дітоньки! (Показує як).

ЛІС. Хі-хі-хі! Не вийду. Корів ввечері доять...

ІЖАК. Ну, пропало все! Нам, його, розбійника, не перехитрити! Ходім додому!

ОЛЕНКА. І не сором тобі! Такий колючий, а перелякався.

ІЖАК. Я?

ОЛЕНКА. Ти!

ІЖАК. Я перелякався? Та я його зараз перелякаю, що він із лісу геть побіжить.

ОЛЕНКА. Ану, перелякай!

ІЖАК. Ха-ха-ха! Добре придумав. Слухайте ж! Да-вайте, дітоньки, зробимо полювання. Ось ці діти, що тут сидять, будуть мисливцями. З рушниць стріляти вмієте? Так: бах-бах! А оці — в роги трубитимете: тру-ту-ту! З цього краю — пси. Ви — гавкайте якнайголосніше. Лис псів дуже боїться. А ось ті діти — тупотіть ногами, неначе коні скачуть. Тихше, тихше тепер. Як тільки Лис з вікна визирне, так і починайте. Добре?

ОЛЕНКА. Не бійся, я вже їм знак подам.

ІЖАК. (стукає в двері). Ой, куме, виходь скоріше, біда!

ЛІС. І ніякої біди немає, все ти мене дуриш. Не вийду!

ІЖАК. Мисливці в ліс наїхали!

ЛІС. Мисливці? (Висувається з вікна).

(Оленка подає дітям знак. Діти стріляють, трубллять, гавкають).

ЛІС. Ой, лишенько, загибаю!! (Тикає).

(Іжак витирає напис «Лис» з хати. З дверей виходить поважно, коливаючись Гусеня).

ОЛЕНКА. Гусенятко мое! Живісеньке! Навіть погрубіло трохи!

ІЖАК. Хо-хо-хо! (Господарює в хаті).

ВСІ (співають).

Як ми отут гуртом зійшлися,
То геть утік поганий Лис —
Живе Іжак у хатці знов,
Щасливо, як давно.

ОЛЕНКА. Ну, Гусенятко, скажімо діточкам спасибі,
що допомогли тебе врятувати від Лиса.

ГУСЕНЯ (вклонюється).

ІЖАК. І від мене вам за хату низенький поклін.
(Вклонюється).

ВСІ РАЗОМ. До побачення!

З А В І С А

* Музика, як у попередній пісні.

„ГУСЕНИЯ“

Сл. Н. Бурик
Муз. В. Витвицький

1.

Ahdante

A musical score page featuring two staves. The top staff is for the right hand (treble clef) and includes lyrics in Russian: "Сон - це так чу - до - во ся - е по - над лі - сом і се -". The bottom staff is for the left hand (bass clef). Both staves are in common time. The top staff begins with a dynamic "at." and the bottom staff begins with a dynamic "mf". The music consists of eighth and sixteenth note patterns.

лом гу - се - ня - я дог - ля - да - ю
 1. II.
 щоб да - ле - ко не зайдло шло.

II.

Andante

Гу - се - ня мо-

с Ко - ха - не Ли - хо - тра - пи лось- по - га - не
 вкрав тебе про - тивний лис зане - се да-

I. II.

леко в ліс ле - ко в ліс.

III.

Tempo di marcia

жив раз со - бі ї - жак ї - жак що всіх ко-лов о-

A musical score for piano and voice. The top staff shows a treble clef, a key signature of one flat, and a common time signature. The lyrics are written below the notes: "жив раз со - бі і - жак і - жак що всіх ко-лов о-". The bottom staff shows a bass clef, a key signature of one flat, and a common time signature.

A musical score for two voices (Soprano and Bass) and piano. The vocal parts are in G major, common time. The piano part is in G major, common time, with bass and treble staves.

The lyrics are in Ukrainian:

так о - так у лі - сі хат - ку збу - ду - вав ща -
сливо про - жи - вав у вав.

The score includes two endings:

- I.** The first ending for the vocal parts consists of two measures of eighth-note pairs followed by a single eighth note.
- II.** The second ending for the vocal parts consists of a single eighth note followed by a fermata.

A double bar line with repeat dots separates the two endings.

Дитячі Журнали

ВИДАВНИЦТВО «НАШИМ ДІТЯМ»
ОПДЛ — Об'єднання Працівників Дитячої Літератури

видало досі:

1. О. Судомора: Діти, одгадайте
2. В. Гренджа-Донський: Пригоди зайчика
3. В. Гренджа-Донський: Байка про козу та вовка
4. Роляник: Чорний Долько
5. Н. Забіла — Е. Козак: Хатинка на ялинці
6. Н. Забіла — В. Манастирський: Пригода з автобусом
7. Є. Яворівський — Е. Козак: Казка дітям невелика про курчатко ї про шуліку
8. Бр. Грімм — І. Франко: Казки
9. Н. Забіла: Півник та курочка
10. Н. Бурик: Гусеня

Джн
В друку:

- Р. Завадович: Хлопці з зеленого бору
О. Судомора: Бім-Бом.
М. Коцюбинський — О. Судомора: Про двох цапків і дві кізочки
«Нашим Дітям» (збірник-журнал)

Дальші випуски в підготовці.